

Lord Raffles

genaamd
Raffles

Nieuwe Avonturen

DE GROTE ONBEKENDE

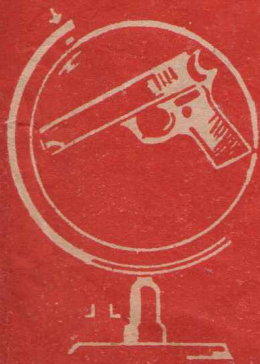
HET GEHEIMZINNIG KASTEEL

N° 2508

WEKELIJKSE AFLEVERING

40 Ct.

Elk nummer van deze detective-serie bevat een volledig verhaal
Uitgave van «IN DEN OUDEN WINDMOLEN», Hasselt (België)
Vandenhoudt Frans, Zomerstraat, 3, Hasselt
Voor Nederland : Roman-, Boek- en Kunsthandel, Amsterdam

Nadruk verboden. — Alle rechten voorbehouden.

Het geheimzinnige kasteel

HOOFDSTUK I

HET AFGESLOTEN ROTSHOL

In de vroege ochtenduren van een mooie zomerdag dook ten noorden van Lambay Island een kleine duikboot van onbekend model uit de golven omhoog. De stalen scheepshuid, dof als veelgebruikt aluminium was nauwelijks te onderscheiden van de kleur der golven.

Het schip kon een lengte hebben van tien meter, tenminste voor zo ver het nu zichtbaar was.

De bovenzijde was een weinig afgeplat, en in het midden van die afplatting was de cirkel te zien van het toegangsluik, dat op zijn hoogst tien centimeter boven de golven uitstak.

Nu ging dat ronde luik open en

een hoofd werd zichtbaar met verwarde, blonde haren.

De nog jonge man die daar zijn hoofd boven de ronde opening uitstak snoof de frisse lucht met zichtbaar welbehagen in, scheen nog een sport hoger te klimmen op het stalen laddertje, waarop hij stond, keek eens om zich heen over de zee, waar op dit ogenblik slechts enkele verre zeilen van vissersschuiten te zien waren en riep naar beneden :

— Ik denk wel dat wij minstens een kwartier kunnen blijven, Edward, om de lucht te verversen. Het is wonderlijk. Men voelt zich een geheel nieuw mens in deze zuivere lucht.

— Ik voel met je mee, Charles, riep een heldere stem van beneden terug. Zodra ik er de tijd voor kan vinden, zal ik een snorkel apparaat in de boot monteren, dan kunnen wij zolang onder water blijven als wij verkiezen.

Nu werd het hoofd zichtbaar van een man met een ernstig gelaat, grote en doordringende grijze ogen. Zwart glanzend haar, dat aan de slapen even begon te grijzen.

Die man was John Raffles, de Grote Onbekende, die nu zijn bovenlichaam op zijn beurt door de opening tilde, want Charles Brand, zijn vertrouwde vriend, was al op het platte dak gekropen, en had met één handbeweging de leuning van dunne staalstaven overeind gezet, die bij ruw weer moesten beletten, dat men van het dek werd gespoeld.

Die leuning was, sterk genoeg om zelfs de reus voor vallen te behoeven, die daar nu op zijn beurt te voorschijn kwam, en zijn machtig lichaam niet zonder wat moeite door de ronde opening wrong, om zijn geweldige longen vol frisse zeelucht te pompen.

Die reus was James Henderson, in normale omstandigheden de chauffeur van Lord William Aberdeen, onder welke naam Raffles sedert jaren in Londen woonde, maar die nu optrad als tweede stuurman van de duikboot, een van de jongste vindingen van Raffles.

De reus zoog de lucht in en zijn borst zette zich uit als de blaasbalg van een smidse.

— Wij zullen bij een volgende gelegenheid de lengte van het schip verdubbelen James, zei Raffles.

— Dat is natuurlijk maar een grapje, zei Brand, maar het is waar dat wij vier uur aan een stuk onder water zijn geweest, en daar wij de luchtreservoirs niet hebben willen aanspreken, zo moest de lucht wel een beetje dik worden daar beneden.

— Waar zijn wij hier ergens? vroeg Brand rondzende.

— Op omstreeks twee mijlen van Lambay Island, gaf Raffles ten antwoord. Je kunt heel duidelijk het geboomte zien van dat eiland, en door de kijker zie je zelfs rook opstijgen uit de schoorstenen.

— En wij zijn nog altijd op weg naar Balbriggan?

— Ja zeker, Charles, dat was het doel, — was je dat vergeten? vroeg Raffles, enigszins verwonderd.

Brand draaide wat aan de kijker, en tuurde in de aangegeven richting.

— Als je genoeg frisse lucht hebt ingeademd, James, ga dan eens kijken hoe het staat met de machine, zei Raffles, en houd er rekening mee dat wij over een uur ongeveer het doel van onze tocht zullen hebben bereikt.

— Ik heb veertig gallons lucht binnen, mylord, en daar kan ik het voorlopig mee doen, zei de reus, en daalde weer af langs de stalen ladder en verdween in het voorschip.

Toen begon Raffles op zachte toon:

— Je weet, Charles, dat ik in het bijzijn van Henderson, als het maar enigszins te vermijden is, niet gaarne spreek over — mijn buitenmaatschappelijke plannen. En zeg nu eens of je bezwaren hebt.

— Wel, ik dacht dat ik ze al eens te berde heb gebracht, zei Brand, maar ik wil ze wel nog eens herhalen. Je bent immers van plan het kasteel Balrothery als doel te kiezen voor deze onderneming?

— Inderdaad — en over een uur hoop ik tegenover Balbriggan aan te leggen, het dorp, waarvan de helft in het bezit is van Lord Doherty, die op het bewuste kasteel woont.

— Ik vind hem een ruw, hooghartig man.

— Maar hij heeft een zuster, Lady Donabate, die ons destijds vriendelijk te woord heeft gestaan.

— Maar zij zijn gierig, riposteerde Raffles, en de graaf zuigt zijn pachters uit. Ik weet dat met zekerheid, en ik weet nog heel wat meer

ook. In deze tijden heeft eigenlijk niemand het recht zo afschuwelijk rijk te zijn — in de nabijheid van zoveel afschuwelijke armoede. Maar om op ons à propos terug te komen: wij gaan gebruik maken van dezelfde onderaardse doorgang die drie dagen geleden de vriend van Lady Donabate bijna noodlottig is geworden, wij komen zo doende in het park, en kunnen het kasteel van de achterzijde ongemerkt naderen. Eenmaal de slag geslagen, hebben wij dan tevens een gemakkelijke uitweg, want wij zullen onze duikboot meren, dichtbij de ingang van het rotshol, dat bij vloed onder water komt te staan. Komaan, Charles, geen tegenwerpingen meer. Mijn motief is: die lieden zijn veel te rijk en van hun overvloed stroomt te weinig af naar degenen die niets bezitten. Kom Charles, we gaan weer duiken, want het begint hier even druk te worden als in Oxford Street als de kantoren sluiten.

Brand zei niets meer. Hij had de ogen van Raffles hard zien worden als staal, en hij wist, dat er dan geen sprake van kon zijn, Raffles tot andere gedachten te brengen.

Een minuut later werd het stalen ronde luik weer dichtgeschroefd. De Bruinvis dook snel onder water, Raffles nam plaats achter het roer, de periscoop rees een weinig boven het dek uit, en met behulp daarvan stuurde Raffles de boot met vaste hand omstreeks een meter onder de wateroppervlakte in de richting van het havenstadje Balbriggan.

De tocht duurde omstreeks een uur. De vloed begon op te komen, en reeds overdekten de golven een vrij groot deel van het rotsachtige strand, maar aldra was Raffles gedwongen om de Bruinvis te doen stijgen, omdat er dicht bij de kust geen water genoeg meer stond.

Hij voer een kleine, natuurlijke baai binnen, aan het einde waarvan de poortvormige opening gaapte van een groot rotshol.

Reeds sloegen de golven van het

wassende water hier en daar over de ongelijke drempel van die natuurlijke poort, en over drie uren zou er van die hele opening niets meer te zien zijn.

De boot meerde aan de linker-oever van de baai, die door een ring van klippen van de zee was afgesloten, zodat de golven die er binnenstroomden, voor een groot deel hun kracht reeds verloren hadden.

Op deze plek was het water zo rustig als dat van een vijver.

Raffles liet zijn boot voorzichtig tot op de bodem zinken. Het dek kwam nu nog enige centimeters boven de oppervlakte uit. De drie mannen begaven zich aan land en het stalen luik werd gesloten door middel van een klein boorvormig instrument, zodat het voor een leek, zelfs al vond hij op deze eenzame plek het vaartuig, totaal onmogelijk zou zijn, zonder een soortgelijk instrument dat luik te openen.

Trouwens, binnen een kwartier zou het water over het dek stromen, waarna het zes uren zou duren, voor het dek weer bloot zou komen.

Raffles wierp een blik om zich heen,

Geen teken van leven was te zien, behalve in de verte de blanke zeilen der Engelse vissersboten en de bruine van de Hollandse trailers, die tot hier hun netten kwamen uitwerpen.

Deze woeste kust werd slechts zelden betreden, want de bekliming van de naakte klippen zou zelfs bezwaarlijk zijn geweest voor een geroutineerd alpinist.

Anderhalf uur gaans van hier moest het stadje Balbriggan liggen, maar daarvan was op deze plek geen spoor te zien, door een uitspringende landtong, die er uit zag als de gekartelde ruggegraat van een Pleosaurus of een ander voorwereldlijk monster.

De drie mannen begonnen direct hun tocht, teneinde de drempel van de poort nog te kunnen bereiken, voor deze geheel onder water zou verdwijnen.

Bij het terugvloeden der golven konden zij nog juist droogvoets op een der hoogstgelegen plekken van die drempel het hol binnengaan.

Het hol was hier omstreeks vijf meter breed, en drie meter hoog, maar werd aldra smaller.

Op omstreeks dertig meter van de uitgang maakte het pad een bocht, en nu werd het dadelijk schemerachtig.

Voor zij verder gingen, zei Brand :

— Ik behoef je zeker niet te zeggen Edward, dat wij langs deze weg niet terug kunnen gaan voor wij zes uren verder zijn ?

— Dan zullen wij een andere weg kiezen, namelijk die door het park, gaf Raffles schouderophalend ten antwoord. Trouwens — wij zullen die zes uren wel nodig hebben om ons op de hoogte te stellen van de situatie in en om het kasteel. James, ontsteek je lamp. Dat is voorlopig voldoende.

Zwijgend klommen de drie mannen nu een kwartier lang verder, want de weg steeg langzaam. Nu en dan naderden de wanden elkan- der vrij dicht, dan weer weken zij ver uiteen.

Ook vertoonden zich zijgangen, maar Raffles was reeds eenmaal in dit hol geweest, en zijn geheugen liet hem nooit in de steek.

Toen zij omstreeks een half uur onderweg waren, slaakte Raffles, die vooraan liep, plotseling een gesmoorde kreet, half van verbazing,

half van schrik.

— Wat is er ? vroeg Brand, die haastig naderbij kwam.

— Kijk zelf maar eens, zei Raffles.

Bij het licht van de zaklamp, die Henderson omhoog hief, zag Brand een opeenstapeling van grote rotsblokken, die de doorgang volkomen afsloten.

Raffles onderzocht snel bij het schijnsel van zijn eigen lamp deze wand, die hun de doorgang versperde.

Tot op een hoogte van omstreeks een meter waren die blokken aaneen gemetseld.

— Wij moeten terug, zei Raffles kortaf. En vlug, want ons leven kan er mee gemoeid zijn.

De drie draaiden deze onverwachte hindernis op hun weg de rug toe, en liepen zwiiggend zo snel zij konden weer naar de uitgang.

Na tien minuten ongeveer bleef Raffles staan om te luisteren.

— Te laat, zei hij kortaf. Ik hoor aan het geluid van het water, dat het reeds over een grote afstand in het hol is binnengedrongen. De terugtocht is ons dus afgesloten, want zelfs al was de rotsopening nog niet geheel onder water, dan zouden wij ons moeten opworstelen tegen de sterke vloed, die met reuzenkracht de nauwe opening van het hol binnendringt. — Wij moeten in ieder geval weer terug.

HOOFDSTUK II

ONDER HET KASTEEL

Zo snel zij konden, aanvaardden de drie mannen de terugtocht, wijkend voor het meedogenloze water, dat iedere minuut meters scheen te winnen.

Toen zij weer voor de afsluiting kwamen, riep Brand:

— Maar het is toch onmogelijk dat de vloed zo ver het hol binnen-dringt?

— Het is niet onmogelijk, Charles, riep Raffles terug. Ik ken deze plek. De muur is opgericht op een punt, dat nog een weinig lager ligt dan de ingang van het hol. Pas zestig meter verder begint de gang weer te stijgen.

— Maar waarom hebben de bewoners van het kasteel deze muur juist op deze plek opgemetseld, vroeg Brand op een toon van wanhoop.

— Omdat zij een herhaling van het gebeurde wilden voorkomen —

en omdat het werk hier het kortst zou duren omdat de gang hier het smalst en het laagst is. Maar laten wij geen tijd verloren gaan met praten. Binnen een half uur is de gang hier vol gelopen, en wij zouden verdrinken of verpletterd worden tegen de zijwanden.

Henderson had intussen de scheidsmuur aandachtig bekeken. Hij maakte een gebaar van wanhoop, want hij zag wel in, dat zelfs zijn reusachtige spierkracht niet in staat zou zijn, ook zelfs het kleinste van die blokken van zijn plaats te krijgen, vooral niet omdat de onderste laag reeds aaneen was gemetseld.

Ook de hoger gelegen blokken waren zó zwaar en groot, dat er zeker zes of acht man nodig zouden zijn om ze van hun plaats te lichten.

Een kort onderzoek was ook voor Raffles voldoende om tot het inzicht te komen, dat mensen, zonder be-

hoorlijke werktuigen die rotswand niet zouden kunnen doorbreken, die bestemd was om zelfs de druk van de golven te weerstaan, en die was opgetrokken uit meterdikke granietklompen.

En werktuigen bezaten zij helaas, niet. Op een dergelijke hinderpaal was niet gerekend.

— Hier valt niets te doen, zei Raffles — wij moeten een der zijgangen in, in de hoop, dat het lot ons gunstig zal zijn en wij er een aantreffen die zodanig omhoog loopt, dat wij in het bovengedeelte het teruglopen van het water kunnen afwachten.

Brand gaf geen antwoord. Hij verwonderde zich nog altijd over de koelbloedigheid van deze man, die zijn oorspronkelijk plan niet wilde opgeven, en aan een avontuur dacht, terwijl zijn leven aan een zijden draad hing.

Nu waren de zijgangen vrij talrijk, en er was dus overvloed van keus.

Men moest op het geluk vertrouwen, op een goede kans, want het was best mogelijk dat men een tunnel trof, die aanvankelijk een weinig rees, om dan eensklaps weer te dalen.

En dat was inderdaad met de eerste gang, die zij binnendrongen, het geval.

Over een lengte van wel vijftig meter liep de bodem geleidelijk omhoog, en zij hoopten reeds buiten gevaar te zijn, toen eensklaps de gang weer omlaag liep, veel sterker dan deze aanvankelijk was gerezen.

Toen zij in allerijl terug waren gegaan, klonk het angstwekkend gebruis van het vloedwater met dreigende duidelijkheid in hun oren.

Zij moesten in de richting van dat water lopen, om een tweede gang te ontdekken, lager dan de eerste, en ook veel smaller.

Bij het licht van de enige zaklantaarn die nog brandde, meenden zij in de verte reeds de witte schuimkoppen te zien schemeren van de

golven die steeds verder het hol binnenrolden.

De gang bleek aanvankelijk volkomen waterpas te zijn, maar begon al spoedig te dalen.

Henderson, die in gebukte houding met de lamp vooruit liep, stond al stil en uitte een waarschuwingskreet; hij wilde reeds terugkeren, toen Raffles, die langs zijn breed lichaam had heengekeken, kortaf beval:

— Niet terug, maar vooruit! Daarginds begint de gang opnieuw te stijgen. Vooruit! Terug kunnen wij niet meer, want ik geloof dat de zee al langs de ingang van deze tunnel spoelt.

Zij daalden, daalden zeker wel een meter, maar Raffles had goed gezien — de gang begon weer te rijzen, weliswaar heel langzaam, maar zij rees toch onafgebroken, en Raffles schatte dat zij nu zeker wel drie meter hoger waren.

Maar het water was hen gevolgd en vormde een vijvertje in een kuil; dat vijvertje werd groter, steeds groter; het water was niet langer stil, maar het begon dreigend te grommen en het steeg, het klom de gang in.

Plotseling slaakte Henderson weer een kreet, en smoorde met moeite een vloek, die naar zijn lippen drong.

Weér werd de weg versperd. Ditmaal door de natuur. Misschien eeuwen geleden, was door een of andere aardshok een zwaar blok van het gewelf neergestort, en had de gang zo goed als geheel versperd.

Het vulde weliswaar de tunnel niet volkomen, maar slechts een magere kat zou in staat zijn, terzijde van die enorme steen weg te glippen.

En op twintig meter achter de mannen kwam het water aansluiten, als een loerend roofdier, dat op zijn buik kruipend, zijn prooi gaat bespringen.

Raffles had Henderson de lantaarn afgenomen, en hield deze zo, dat het

licht door de smalle opening straalde, tussen gangwand en rotsblok.

— De gang zet zich voort, zei hij kortaf. Wij moeten hierdoor, het koste wat het wil.

— Hoe moeten wij dat doen? Hebben wij dynamiet? Hebben wij houwelen? vroeg Brand radeloos.

Zijn stem klonk schrill, en sloeg over, want al zijn zenuwen waren gespannen als snaren. Brand was wanhopig; de avonturen van de laatste dagen, het verschrikkelijke gevaar dat hen nu bedreigde, had hem murw gemaakt.

Raffles keek hem echter kalm aan en zei rustig:

— Niet wanhopen, Charles. Het dient tot niets zo te schreeuwen. De toestand zal er niet door veranderen. Toon je een man.

Brand voelde zich plotseling slap en week, maar het volgende ogenblik ving hij de blik van Raffles op, en de uitdrukking, die hij daarin scheen te lezen, staalde hem weer en deed hem stamelen:

— Heb geduld met mij, Edward, maar ik zal zorgen dat mijn zenuwen mij niet de baas worden. Zeg wat Henderson en ik moeten doen.

— Er is maar één middel voor zo ver ik het kan beoordelen, hernam Raffles. Ik meen te hebben gezien dat de gang voorbij het blok, niet alleen wijder wordt, maar ook een weinig helt; als wij er dus in kunnen slagen, dit blok voorover om te kantelen, dan zal er misschien een ruimte ontstaan, groot genoeg om er om heen te komen.

Henderson wachtte het einde van deze uiteenzetting nauwelijks af, en zette direct zijn geweldige schouders tegen het blok.

Hij spande al zijn krachten in, maar er kwam geen beweging in.

Intussen nam de stem van het water in kracht en in dreiging toe.

Het steeg bijna zichtbaar.

— Een werktuig, een mes om de aarde hier terzijde van het blok te krabben, beval Raffles.

Henderson stak zwiingend zijn hand in zijn zak en haalde er een soort koubeitel uit, bijna een voet lang, en stak het Raffles toe, die dadelijk neerknielde, zijn arm door de nauwe opening tussen rotsblok en wand stak, en daar de aarde begon weg te hakken.

Hij had al direct opgemerkt dat het blok hoger was dan breed en dat het steunde op een soort riggel, waarop hij nu uit alle macht begon los te hakken.

Nu en dan trok hij zijn arm terug en beval dan:

— Nu!

Dan wierpen Henderson en Brand zich uit met inspanning van al hun krachten tegen het blok, maar viermalen kneusden zij nutteloos hun schouders.

De vijfde maal echter begon het blok te wankelen, juist toen het water met een sissend gefluit hun voeten bereikte.

Raffles kwam overeind en paarde zijn krachten aan die van zijn twee metgezellen.

Ineens, zonder dat het had gewankeld, stortte het blok voorover, met een slag die de grond deed dreunen.

Er bleef nu juist genoeg ruimte over, om over het rotsblok te kunnen kruipen, als men zich plat op de buik legde.

Even rustten de drie mannen higgend uit, toen zij voorlopig weer in veiligheid waren.

Maar aldra verdreef het water hen weer, want het begon nu om het blok heen te stromen. Zij moesten door een ondiepe kuil, inderdaad gevormd door een instorting, van wie weet hoe lang geleden, maar toen steeg de gang weer en de grond werd zo droog dat Raffles begreep, dat hier nooit water kon zijn doorgedrongen.

Nog altijd liepen zij door het harde graniet dat de kleur van leisteen had, tot Brand na een minuut of twintig uitriep:

— Maar houdt deze gang dan

nooit op? Ik krijg de indruk, als of wij in een kring rond lopen.

Een kreet van verbazing van Henderson deed hem zwijgen.

De reus liep voraan en had zijn lantaarn weer ter hand genomen.

— Wat is er James? vroeg Raffles naar voren stappend.

— Een muur, mylord, maar ditmaal is het een gewone, uit bakstenen opgetrokken, en gelukkig voor de helft in puin gestort. Kijk maar, daar liggen de stenen aan mijn voeten. En... neen maar, zie ik dat goed? Een deur! Een deur, door mensen gemaakt, met zware ijzeren scharnieren.

Raffles wierp een blik over de afgebrokkelde onderrand van de half in puin gestorte muur heen, die stellig vroeger de gang volkomen had afgesloten, en inderdaad zag hij in het licht van de lantaarn, ongeveer drie of vier meter verder een schijnbaar zeer stevige deur, van boven gewelfd, zoals men ze maakte in het begin van de vijftiende eeuw.

— Maar dan moeten wij vlak bij het kasteel zijn, riep Brand uit.

— Dat zou men wel zeggen, zei Raffles glimlachend.

Onder het kasteel strekten zich ongetwijfeld uitgestrekte kelders uit, vooral onder het oudste gedeelte. Wij zullen hierdoor gaan; — ik vermoed dat wij op die wijze op een vrij gemakkelijke manier binnenshuis kunnen komen. En het is tevens zeer geschikt als terugtochtsweg.

— James, haal nu vlug een gedeelte van die muur om, zodat wij gemakkelijk kunnen binnen gaan.

De beitel deed opnieuw dienst, maar nu ging het heel wat vlugger en tenslotte kon Henderson met zijn sterke vuisten, bijna een derde van de muur in zijn geheel omtrekken, zodat de drie mannen slechts behoeften binnen te stappen.

Zij bevonden zich nu in een ruim keldervertrek, met gemetselde bogen, en een gewelfde zoldering.

Op ongeveer twee voeten boven de grond, waren op drie plaatsen in de muur, zware ringen geklonken. Een venster was nergens te bespeuren. De vloer bestond uit grote stenen tegels.

Raffles en Brand keken elkander veelbetekenend aan en de eerste zei zacht:

— Een cachot. Een van die afschuwelijke gevangenissen zonder lucht en zonder licht, die de vroegere kasteelheren plachten te gebruiken om lastige tegenstanders, die in hun handen vielen, of ongehoorzame vazallen op te sluiten, — somtijds tot de dood er op volgde.

— Wat gaan wij nu doen?

— In de eerste plaats wat eten. In onze rugzak zullen wij wel iets vinden. De tocht heeft lang geduurd, en de inspanning zal ons allen hongerig heben gemaakt. Daarna zullen wij de deur openen, en dan zien wij wel weer verder.

Ieder van de drie mannen droeg op de rug een kleine zak aan riemen, die goed gevuld bleek te zijn en zij stilden hun honger, met scheepsbeschuit, kaas en een paar bananen.

Zij bleven na het sobere maal nog een poosje rusten, ook al omdat Raffles een volslagen duisternis wilde afwachten om zijn onderzoekingen voort te zetten.

Toen zij waren uitgerust, onderzocht Raffles de deur, waarbij bleek, dat het slot zodanig verroest was, dat men het met een paar rukken wel zou kunnen verbrijzelen.

Raffles nam opnieuw het korte breekijzer ter hand, en wong het slot los, maar toen stuitte hij toch op een nieuwe tegenstand.

Aan de buitenzijde van de deur waren waarschijnlijk zware grensels aangebracht.

Het hout van de deur was echter zo vermolmd en door vocht kromgetrokken, dat het niet al te veel moeite kostte met het zware, scherpe zakmes van Raffles het bovenste paneel zodanig te kerven en open

te snijden, dat hij er de arm door kon steken.

Hij kon op die wijze twee grenfels bereiken, maar moest zich sterk inspannen om de zwaarverroeste ronde staven uit de ringen te kunnen trekken.

Ten slotte slaagde hij daarin, en de deur draaide heel langzaam op knarsende, piepende hengsels.

Raffles wierp een blik in de stildonkere gang, die zich nu voor hem uitstreckte, en liet er het licht van zijn lantaarn in schijnen.

Geen spoor van leven was hier

te zien of te horen.

Aan het einde van de gang, recht tegenover de deur, die hij had geopend, meende hij het begin te zien van een stenen trap.

Hij wenkte zijn metgezellen, en allen gingen de gang door, en bereikten inderdaad de voet van een trap van zeven treden die weer naar een andere gang voerde, even troosteloos en somber, even vochtig als de eerste.

En nog altijd niet het geringste geluid. Niets dat op de aanwezigheid van mensen duidde.

HOOFDSTUK III

DE SCHADUW VAN EEN HAND

Voorzichtig en voortdurend op hun hoede gingen de drie mannen verder.

De wanden van de gang waren opgetrokken uit ruw behouwen, zware stenen, en waren aaneengevoegd met tras.

Het was zeker dat geen mens hier sedert onheugelijke tijden de voet had gezet.

Het stof op de bodem was onaangeroerd, geen enkele afdruk van een voet was er te zien.

Wat de drie mannen nu achter zich lieten was zonder twijfel een deel van een afschuwelijke gevangenis, die in de duistere middeleeuwen bij ieder kasteel behoorde, toen de landsheer nog het recht had over leven en dood van zijn horigen, die niet veel beter dan lijfeigenen waren.

De gang, welke zij doorliepen, leek wel eindeloos te zijn, en liep kaarsrecht uit op een blinde muur, die echter van veel jongere datum was dan de rest van het bouwwerk onder de grond.

Er waren gewone bakstenen voor gebruikt, die nog niet eens heel oud konden zijn. Waarschijnlijk had een van de bewoners Doherty, van oordeel zijnde, dat men beter deed, geheel met het verleden te breken, en misschien bevreesd, dat er ongelukken zouden kunnen gebeuren in dat

eeuwenoude doolhof van gangen en zijgangen, deze scheidingsmuur laten optrekken.

— Zou het moeilijk zijn, James, in deze muur een opening te maken? vroeg Raffles, zich met een glimlach tot de reus wendend.

Henderson haalde zijn schouders op, en zei:

— Als er maar eerst één steen los is, mylord, dan moeten de anderen vanzelf volgen.

Wederom deed het kleine breekijzer dienst, om de kalk uit een der voegen weg te steken.

Erg vlug ging het niet, want dit was nog ouderwetse, bedachtzaam verrichte arbeid van een kundig metselaar, maar na een kwartier was toch een der stenen losgemaakt, en toen duurde het niet lang meer voor Henderson een gat had gemaakt, groot genoeg om ook zijn eigen machtige gestalte door te laten.

Toen hij klaar was legde Raffles hem de hand op de schouder, en zei:

— Hier eindigt voorlopig je taak, James, want wat wij thans te verrichten hebben, mijnheer Brand en ik, dat kunnen wij alléén af.

Henderson knikte bevestigend met het hoofd, zweeg enige ogenblikken en vroeg toen:

— Waar wil mylord, dat ik zal

wachten ?

— Je hebt een zaklantaarn, James, en je kunt dus langzamerhand teruggaan naar de uitgang van het hol.

Hij raadpleegde zijn polshorloge en vervolgde :

— Je zult de uitgang nog niet geheel kunnen bereiken, maar als je nog een uur wacht, dan treedt de eb in, en dan duurt het niet lang meer of de toegang tot het rotshol is weer vrij van water.

— En — moet ik daar wachten tot gij terug zijt gekomen, mylord ?

— Ja, — maar niet langer dan tot de schemering aanbreekt. Er is daar op zee een tamelijk druk verkeer van vissers en men zou je kunnen zien. Ook onze duikboot zou boven water uitsteken, en al is de plek daar eenzaam, — ik stel die boot toch liever niet bloot aan het gevaar, te worden ontdekt. Luister dus. Als wij van nacht om vier uur niet terug zijn, dus wanneer de dag begint aan te breken, ga je aan boord van de duikboot, blijft voor de kust kruisen tot de zon wat hoger aan de hemel staat, en let op of je door de periscoop kunt zien. Zo niet, dan is er wellicht iets gebeurd, waardoor onze terugkomst wordt... vertraagd. In dat geval breng je de duikboot naar de plek die je bekend is, en keert per boot en per trein naar Londen terug.

— Zonder u en mijnheer Brand, mylord ? vroeg de reus op een toon van teleurstelling.

— Zonder ons, James. Je weet waar je mijn instructies kunt vinden voor dergelijke gevallen. Ik reken er echter op, dat zich een dergelijk geval niet zal voordoen, en zeer waarschijnlijk zullen wij over drie of vier uren weer bij elkander zijn.

Henderson had zich gereedgemaakt voor de terugtocht.

Hij had zich overtuigd, dat zijn lamp nog goed brandde, hij had tot zijn blijdschap een stukje kaars opgediept uit een reusachtige broek-

zak, die meestal een heel arsenaal bevatte van bruikbare voorwerpen, hij had nog eetwaren ook en hij was gereed.

— Ik ga, mylord, kondigde hij aan.

— Tot ziens, James, zei Raffles, en ga met God.

Een ogenblik later was Henderson, na ook afscheid van Brand te hebben genomen, in de duisternis verdwenen, maar nog een hele poos hoorden de twee mannen die waren achtergebleven, zijn zware voetstappen weerklinken op de stenen gangvloer.

Brand zuchtte even toen het weer geheel stil was en Raffles zei spottend :

— Goeie hemel, Charles — je zucht als een kostschoolmeisje bij het zien van een knappe huzaar. Men zou waarachtig zeggen dat het onze eerste onderneming van dien aard is.

— Het is stellig niet onze eerste Edward, — maar ik geloof wel, dat het een der gevaarlijkste zal worden. Je schijnt geen rekening te houden met de gemoedsgesteldheid van iemand als Graaf Doherty, die waarschijnlijk geen moment zal aarzelen ons overhoop te schieten, zodra hij maar het tipje van onze neus gewaar wordt.

— Wel, dan moeten wij zo verstandig zijn, Charles, hem het uitzicht op onze neus te beletten. Op dit uur zal hij trouwens nog wel in Morpheus armen liggen.

— En nu geen muizenissen meer in je hoofd halen, amice. Wij zijn zo even aan een heel wat groter gevaar ontsnapt, dan een ontmoeting met Lord Doherty met mogelijkheid kan zijn.

— Maar wij zijn op niets voorbereid. Wij hebben geen dynamiet en geen steekvlam, geen zuurstof-cylinders en niets anders dan dit onnozele breekijzertje.

— Ja, maar vergeet niet, dat ik mijn lopers heb, veel geduld en het vaste voornemen om niet met lege

handen hier vandaan te gaan. Niet langer gepraat, Charles, maar aan het werk. Ik geloof dat ik je zonder haperen van deze plek regelrecht naar de werkkamer van Doherty kan brengen, waar een allerliefst brandkastje staat, een waar juweeltje en zo stevig dat het waarschijnlijk niet te openen zal zijn zonder hulpmiddelen.

— Goed, maar als men het niet kan openen, kan men het wegdragen, voegde Raffles er rustig aan toe. Ik weet zeker dat het nog geen honderd kilo weegt.

Brand gaf nu zelf het voorbeeld, en kroop handig door het gat in de muur, waarvan de onderkant omstreeks een meter boven de grond was.

Raffles volgde hem, en bij 't licht van hun lantaarn konden de twee mannen zien, dat zij zich in de wijnkelder van het kasteel bevonden. Op grote rekken lagen honderden met stof en spinrag bedekte flessen. Alle vakken waren keurig genummerd en van opschriften voorzien.

— Goed onthouden, amice, zei Raffles met een lachje, als we straks klaar zijn met ons werk, hebben we misschien een hartversterking nodig. Hier is de deur. Gesloten, zoals ik wel dacht, maar het is een heel gewoon slot; ik geloof dat ik het zelfs met een haarspeld zou kunnen openen. Inderdaad had Raffles het slot van de kelderdeur in no time open.

Zij gingen eerst weer een stenen keldertrap op, bereikten een gang met helder gewitte muren, met een poortvormig uiteinde, en kwamen zo bij de dienstvertrekken. Hier wachtte zeker het personeel bijeen te komen, de maaltijden te gebruiken, en zijn mening te verkondigen over de meesters daarboven, in het huis.

Het was er nu doodstil en volkomen duister.

De twee mannen vonden de weinige deuren op hun weg allen geopend, of wel met de sleutel in het slot.

Raffles aarzelde geen moment. Hij liep links een gang in, rechts een trap op, ging een vertrek binnen door de ene deur en verliet het door een andere, zonder zich maar even behoeven te bedenken, en alleen geleid door zijn verbazingwekkend geheugen, zijn instinct zoals hij het noemde, en het licht van zijn zaklantaarn.

Brand volgde hem als een hondje, en voor de zoveelste maal, losten zijn onrust en zijn angst voor de gevolgen zich op in een gevoel van warme bewondering voor deze stoutmoedige man daar voor hem, die in dit vreemde huis, waar overal gevaren konden dreigen, rondging als was het zijn eigen.

Het moest reeds ver over middernacht zijn, toen zij, naar Brand meende op de eerste verdieping van het kasteel, in een der vleugels, opnieuw een lange gang volgden, met talrijke boogvormige venstertjes, waardoor het maanlicht grillige zilveren schijven wierp op de tegenoverliggende witte muur.

In deze gang lag een dikke loper, die hun stappen onhoorbaar maakte.

Zij konden nog geen tien stappen in deze gang hebben gedaan, of Raffles die vooraan liep, bleef eensklaps staan.

Brand opende reeds de mond om te vragen waarom, toen hij de hand van Raffles als een stalen klem om zijn pols voelde.

Zij stonden zo enige seconden doodstil, juist tussen twee vensters in, en op een plek die stikdonker was, en toen fluisterde Raffles:

— Het was mij alsof ik een gedaante zeer snel de gang zag oversteken. Maar ik moet mij vergist hebben. Waarschijnlijk zijn het de toppen van de populieren geweest, die door de nachtwind bewogen, en schaduwen werpen op de muur daarginds.

Brand keek scherp toe en na enige ogenblikken zei hij even zacht als zo even:

— Inderdaad het zijn schaduwen,

door de maan op de witte muur geworpen.

— Net wat ik dacht. Ik vroeg mij al af, wie er ook nu nog op kon zijn in het kasteel.

Nog behoedzamer dan zo even liepen zij de gang ten einde, nu eens belicht door de maan, dan weer tussen twee vensters in het donker.

Tenslotte stonden zij voor een raam, dat uitzicht bood op een vierkante, niet zeer grote binnenplaats, zoals het kasteel er misschien wel zes of acht had.

De gang maakte hier een hoek, liep om die binnenplaats heen, en dan behoefde men slechts een deur te openen, om de werkkamer binnen te kunnen treden.

Raffles trok Brand naast zich, wees door het raam naar de overzijde van de binnenplaats, die omstreeks tien meter breed kon zijn en fluisterde:

— Dat venster behoort bij de werkkamer, en vlak daarvoor staat het schrijfbureau. Ik herinner mij dat zeer goed van de foto in het tijdschrift Water en Land.

Raffles had nauwelijks uitgesproken, of er gebeurde iets, waarop geen der mannen had gerekend. Plotseling werd het licht in de tegenoverliggende kamer.

Voor een van de vensters hing een wit rolgordijn. De overige gordijnen waren niet dicht, en de twee mannen die daar in de duisternis voor het venster stonden zagen duidelijk een gedaante zich aftekenen tegen dat gesloten gordijn, even heen en weer gaan, en toen plotseling veel kleiner worden, alsof de persoon, daar achter het gordijn, ging zitten.

— Alle moeite vergeefs, mompelde Brand teleurgesteld. Dat zal Doherty zijn.

— Ja, dat moet hij zijn. Laten wij even wachten. Misschien gaat hij gauw weer heen. Naar het schijnt zit hij aan zijn schrijftafel.

— Maar de bureaulamp moet toch vóór hem staan. Hoe is het dan mo-

gelijk dat zijn schaduw op het gordijn valt?

— De bureaulamp brandt niet, Charles, maar wel de electricische kroon in het midden van het vertrek — een waar pronkstuk, zegt Water en Land. Dat geeft mij hoop, dat Doherty niet al te lang in de kamer zal blijven, en er maar een kleinigheid te doen heeft. Zie je de vaas met chrysanthen?

— Ja, ook dat heb je goed onthouden. Nu zit hij te schrijven zou men zeggen.

— Neen, hij trekt een lade open. Hij steekt een sigaar op, — je kunt zelfs de rook zien. Maar — wat is dat? Daar in het tegenoverliggende vertrek, achter dat vierkante, verlichte vak, bewoog zich iets, schimachtig en onduidelijk.

Het werd echter aldra scherper omljnd, en de twee vrienden zagen nu een tweede gestalte, bijna recht achter de schrijvende gedaante.

En toen greep Brand de arm van zijn vriend, en hield zijn adem in, want die tweede gedaante hief plotseling de arm op, maar niet zo snel of zij hadden kunnen zien dat de hand van die arm een verlengstuk had — lang en spits.

De zittende man moest iets gemerkt hebben en kwam half overeind, en in de stilte klonk het verschuiven van een zware stoel.

Op hetzelfde ogenblik daalde de dreigend opgeheven hand, en een rauwe rochelende gil, verscheurde de nachtelijke stilte; de zware stoel viel met een dreunende slag om, en toen verdween de gestalte van Doherty uit het gezicht. Bijna onmiddellijk daarna doofde het licht uit.

Dit alles had nauwelijks enkele seconden geduurd.

Brand had zich onmogelijk kunnen bedwingen en een halfgesmoorde kreet geslaakt, voor Raffles hem de hand op de mond had kunnen leggen.

Raffles bedacht zich nu geen seconde meer, maar rende de gang

uit, sloeg de hoek om en rukte aan de zware kruk van de deur naar de werkkamer.

De deur was echter gesloten, en een sleutel zag hij niet.

Hij wilde zich reeds tegen de deur werpen, toen hij onder uit het huis het gerucht hoorde opstijgen van snelle schreden, en kreten van schrik.

Een rossig verschijnsel werd zichtbaar door de stijlen van de trap.

Raffles begreep dat hij hier niet langer kon blijven. Er kwamen bedienden aan en die zouden zeker de moordenaar — want dat er een moord gepleegd was, stond vast, — in die kamer aantreffen, die geen tweede uitgang had.

Raffles trok Brand met zich mee, en juist bijtijds, want hij was nauwelijks de hoek om van de gang of zware vuisten bonsden op de deur van de werkkamer, en twee angstige mannenstemmen, een hoge en een zeer zware, schreeuwden:

— Doe open, maar doe dan toch open, mylord!

Er kwam geen antwoord, en toen werd er geweld gebruikt. De mannen hadden waarschijnlijk een bijl of een hakmes meegenomen, want er klonken daverende slagen op het

hout van de deur, dat splinterend bezweek.

Een dubbele kreet van ontzetting weerklonk.

Raffles en Brand hadden weer postgevat voor het raam van de gang, en zagen hoe het licht weer werd opgedraaid.

Maar zij zagen ook nog iets anders: — het raam tegenover hen stond wijd open, en het rolgordijn was opgehaald.

Zij zagen twee mannen, slechts gekleed in een pyjama, waarschijnlijk bedienden, die jammerend en doodsbleek een lichaam van de grond tilden en het naar een divan droegen.

Toen zagen zij hoe een hunner de hoorn van het telefoontoestel, dat op het bureau stond, nam.

De prachtige Japanse bloemenvaas was omgevallen.

De twee vrienden wachtten de verdere gebeurtenissen niet af, maar snelden weg, bleek en ontdaan over hetgeen zij zo even gezien hadden.

Een uur later hadden zij de uitgang van het rotshol bereikt.

Aan de Oosterkim begon de hemel een rose tint te vertonen, en het water was zakkende.

HOOFDSTUK IV

RAADSELS

Raffles had onmiddellijk iedere gedachte aan de brandkast van zich afgezet.

Er waren nu andere dingen die op dit ogenblik zijn aandacht en zijn belangstelling vereisten.

Hij had Henderson met Brand aanstonds met de duikboot weggezonden naar een punt op de Ierse kust die uitmuntend geschikt was om er de boot te verbergen, onverschillig voor welke tijdsduur, met de opdracht, zich dadelijk daarna weer bij hem te komen voegen.

Zelf had hij zijn intrek genomen onder de naam van Lord Palmhurst in het hotel « De Vergulde Zwaan » in Balbriggan, dat op het marktplein is gelegen.

Hier kon hij op zijn gemak kennis nemen van de verschillende berichten aangaande de misdaad op het kasteel.

De politie was een uur na de telefonische boodschap ter plaatse, gevolgd door het parket.

Voorlopig werd het volgende geconstateerd:

Lord Doherty was gedood door een enkele dolksteek in de nek met zulk een verbazende kracht toegebracht, dat het slachtoffer zeker geen minuut meer had geademd na het ontvangen van de dodelijke stoot.

Het mes had de wervelkolom ge-

raakt en de punt was afgebroken. Men vond het wapen terug op een paar voet afstands van het schrijfbureau, bebloed tot aan de heft.

Het was een zwaar knipmes, dat, eenmaal geopend zijnde, vast kon worden gezet.

Bij nader onderzoek bleken er op het heft van het mes onder het laagje aarde, vuil en stof, een paar letters gekrast te zijn, een J. en een M.

Het meest vreemde van de zaak was, dat Doherty juist daar in die kamer was vermoord, want hij had de vaste gewoonte zich, als hij buiten vertoefde, nooit na half twaalf naar bed te gaan, en de bedienden waren er absoluut zeker van, dat hij zich ook in die noodlottige nacht op dat uur, naar zijn slaapkamer had begeven. Weliswaar vond men het bed niet beslapen, maar in zijn kamer was hij stellig geweest en hij had ook de beker yoghurt gedronken, die strijk en zet de butler Hastings om half twaalf kwam brengen.

Wat had Doherty bewogen zijn slaapkamer te verlaten en zich naar zijn werkkamer te begeven, met het doel om daar enige tijd te blijven, daar hij anders zeker geen sigaar zou hebben opgestoken?

Dat was het eerste raadsel.

Het tweede was nog veel vreemder.

Hoe was de moordenaar ontsnapt?

Weliswaar had men het venster geopend gevonden, maar het leek uitgesloten, dat iemand het zou durven wagen van dat venster op de tweede verdieping, dat zeker wel tien meter boven de grond was, omhoog te klimmen langs een gevel, die hoegenaamd geen steunpunten voor de voet bood.

Van ontsnapping naar het dak was nog minder sprake, want die afstand was bijna even groot, de muur was even vlak, en ten overvloede stak het pannendak luifelsgewijze over de muur heen, zodat een kat zelfs moeite zou gehad hebben op dat dak te komen.

Verder vroegen Raffles en Brand zich af, hoe de moordenaar binnen gekomen was. Hij kon de deur onmogelijk zelf op slot hebben gedaan, want dat zou hij pas hebben kunnen doen na het binnenkomen van zijn slachtoffer. Doherty had het dan echter moeten horen in de nachtelijke stilte, en hij zou zich hebben omgewend, de indringer hebben gezien en hem zeker hebben kunnen neerschieten, want men vond in de lade van de schrijftafel naast het sigarenkistje een geladen revolver.

Men moest er bijna uit afleiden, dat de moordenaar reeds in het vertrek was geweest, nog vóór Doherty er zelf was binnengegaan. Maar dan bleef toch de vraag, hoe hij daar was gekomen, zonder dat iemand van het personeel hem had gezien.

Dan was er ook nog die zonderlinge kwestie van het motief, dat de vermoorde man zo plotseling naar dat vertrek had gedreven, terwijl hij toch blijkbaar op het punt had gestaan om naar bed te gaan.

Niemand van de bedienden had iets bijzonder aan hem gezien, hij was volstrekt niet zenuwachtig, hij had zeer rustig met de butler gesproken, en ook zijn zuster had reeds de verklaring afgelegd, dat haar broer de gehele dag in een voor hem zeer opgewekte stemming had verkeerd. Hij had de namiddag be-

steed aan een rondrit over zijn bezittingen, te paard, hij was met een paar vrienden teruggekeerd, die waren blijven dineren, en omstreeks half elf waren vertrokken.

Natuurlijk deed men onderzoek naar die vrienden, heel voorzichtig, en dat was maar goed ook, want iedere schijn van verdenking zou belachelijk zijn geweest. Het bleek duidelijk dat zij met de zaak niets uitstaande hadden.

Het mes was natuurlijk een belangrijke aanwijzing. Er stonden twee letters op het heft gegrift, met een ongeoefende hand erin gekrast, een J en een M. En in die richting was de politie natuurlijk aanstonds gaan zoeken.

In de loop van dezelfde namiddag, omstreeks een uur vóór Henderson en Brand terugkeerden, kon men menen, dat de zaak reeds geheel was opgelost, en, dat de instructie zou worden gesloten.

De politie had namelijk een zekere Joe MacMillan gearresteerd, een van Doherty's pachters, een berucht dronkaard, die bekend stond als een hartstochtelijk kaartspeler en die met zijn enige dochter, reeds enkele jaren woonde op een hoeve, op ongeveer tien minuten gaans, temidden van de landerijen van het kasteel gelegen.

Toen men de man aantrof was hij stomdronken. Men liet hem het mes zien, en hij herkende het onmiddellijk als zijn eigendom.

Het routine verhoor had plaats en MacMillan werd gevraagd, te verklaren hoe hij de avond en de nacht tevoren had doorgebracht. Zijn alibi reikte tot tien uur in de avond, want op dat tijdstip had hij, aardig onder de invloed, een herberg in een voorstad van Balbriggan verlaten.

Een paar mensen hadden hem langs de dorpsstraat zien waggelen, omstreeks kwart over tien, maar van dat ogenblik af was zijn spoor verloren gegaan.

Men ondervroeg zijn dochter, een

jong, knap, maar wat schuw en stil kind. Zij was zestien jaar, en men zei haar dat zij niet tegen haar vader behoefde te getuigen; maar zij verklaarde dat zij niet wist hoe laat hij was thuisgekomen, maar dat zij hem om half elf had menen te horen. Zij was altijd een beetje bang voor haar vader geweest, vooral als hij dronken was, en dan ging zij hem het liefst uit de weg, hetgeen ook door de bureu bevestigd werd.

De inspecteur die — Dorothy MacMillan ondervroeg — had opgemerkt dat zij bij het antwoorden beurte- lings vuurrood en doodsbлек werd, en meende dus dat zij niet de gehele waarheid had verteld.

Een motief was er immers. Het was geen geheim gebleven, dat er een paar malen heftige tonelen waren voorgevallen op de hoeve, waar Doherty zijn dronken pachter kwam uitvloeken, als hij niet op tijd betaalde. MacMillan had dan later onbestemde bedreigingen geuit, maar niemand had daar veel waarde aan gehecht, want men wist dat de man geen vechtersbaas en zelfs laf was.

Verder stond hij te boek als een berucht stroper, en een paar malen was het voorgekomen dat hij van uit een hinderlaag een koddebeier in een hinderlaag had laten lopen, hetgeen hem een paar weken gevangenisstraf had gekost.

Dit alles stond met geuren en kleuren te lezen in de extra-editie van het plaatselijk blaadje dat zijn oplage deswege had moeten vergroten.

Men liet MacMillan zijn roes uitslapen in het cachot van het politiebureau, en toen werd hij laat in de avond opnieuw verhoord.

Hij herkende, nu hij nuchter was, ook het mes, maar hij verklaarde, niet te begrijpen, hoe men het hem had afhandig gemaakt. Met de misdaad had hij niets te maken, bleef hij volhouden, verwilderd rondziende, in het bureau van de commissaris, die hem dit verhoor afnam.

Waar hij geweest was na tien uur in de vorige avond, kon hij niet

zeggen. Hij herinnerde zich het niet. Maar hij had in zijn bed geslapen, want daarin was hij 's ochtends wakker geworden. Hij was toen wat op het land gaan werken, maar het duurde niet lang of hij was weer naar een herberg gegaan, waar men hem had gearresteerd.

Daar hij bleef ontkennen iets te maken hebben gehad met de moord op Doherty, zond men om zijn dochter, teneinde deze verklaring te bevestigen, en men vond Dorro MacMillan half wezenloos in de keuken, neerzittend bij het uitgedoofde fornuis en met ogen in het niet starend.

De detective die het onderzoek leidde, verklaarde naderhand dat zij de indruk op hem maakte alsof zij niet goed bij haar verstand was. Hij moest tot drie malen herhalen wat er van haar werd verlangd, en toen stond zij langzaam op, deed een omslagdoek om, en volgde hem als een slaapwandelaarster, zonder een enkel woord te spreken.

Zij kon niet ontkennen en niet bevestigen, of haar vader inderdaad tot des ochtends omstreeks negen uur in zijn bed had gelegen of niet, want zij was toen zelf niet thuis. Zij was naar de markt in Balbriggan geweest. Van de misdaad zelve had zij pas laat in de namiddag gehoord. Ja, het mes was van haar vader, neen, zij wist niet hoe het buitenshuis was gekomen. En of zij alstublieft weer naar huis kon gaan. Zij voelde zich zwak en misselijk.

Men liet het meisje gaan, dat er inderdaad bleek en geheel in de war uitzag.

Dit alles kregen Raffles en Brand de volgende ochtend te lezen in het plaatselijk blaadje, met die uitvoerigheid, die eigen is aan alle Engelse bladen, zodra het een enigszins opzienbarende misdaad betreft.

Zij lazen ook, dat men natuurlijk de kleren van MacMillan zorgvuldig had onderzocht, en dat men er verse bloedsporen op had gevonden. Het

gevolg was, dat de politie er van overtuigd was, dat men de moordenaar reeds in handen had, dat wraakzucht het motief was geweest, en dat de moordenaar uit het kasteel Balrothery was gevlucht door het geopende raam.

Raffles en Brand bevonden zich, terwijl zij zich verdiepten in deze lectuur in de logeerkamer van het hotel. Raffles legde het blad schouderophalend neer, en riep uit:

— Idioten! Als zij maar iemand kunnen arresteren! Die MacMillan is op zijn minst zestig jaar. Vertel mij eens, hoe een lompe dronken boer, kans zou zien om zich te redden langs die vlakke gevel, zonder zijn nek te breken. Het is eenvoudig onmogelijk.

— Het klinkt tenminste nog al onwaarschijnlijk, maar in doodsangst maakt een mens wel eens rare sprongen, net als de spreekwoordelijke kat, meende Brand.

— Alles goed en wel, maar niet in een paar seconden, Charles. En langer kan het onmogelijk geduurd hebben, dat hebben wij immers zelf kunnen constateren. Wij zouden het hebben moeten kunnen zien hoe de man vluchtte.

— Ja, maar, wie dan ook de moordenaar was — hij moet dan toch zijn weggekomen vóór de butler en de huisknecht de deur hadden vernield.

— Hetgeen bewijst, amice, dat er nergens in dat oude vertrek een ingang moet zijn geweest, die natuurlijk tevens een uitgang was, aan de moordenaar bekend, maar onzichtbaar voor oningewijden. Is je niets bijzonder opgevallen wat de komst van die twee bedienden betreft?

— Neen, behalve misschien dat zij wel heel gauw ter plaatse waren.

— Precies. Mij is nog iets anders ook opgevallen. De butler bleek zich namelijk veel verder te hebben kunnen aankleden dan de huisknecht. Verder heeft de huisknecht de doodskreet van het slachtoffer nauwelijks gehoord, maar de butler, naar hij

verklaart, zeer duidelijk, en toch is het kamertje van laatstgenoemde verder verwijderd van de werkkamer van de dode man, dan het kamertje van de huisknecht.

— Die kan wel vaster geslapen hebben.

— Natuurlijk. Iets dergelijks zal het wel zijn, zei Raffles met zijn vingers op de ruiten trommelend.

Plotseling wendde hij zich naar Brand om, en zei:

— Kneed je aan, Charles, ik wil die MacMillan wel eens nader bekijken.

— Dus je twijfelt aan zijn schuld?

— Inderdaad, maar ik zou graag zekerheid hebben.

— Goed; ik ga met je mee; dat spreekt vanzelf, maar ik vermoed dat men je niet bij de man zal toelaten.

— O, wij zijn hier niet in Londen, antwoordde Raffles schouderophalend. Het gaat hier en beetje gemoeidelijker. Als ik zeg dat ik misschien een aanwijzing kan geven, wanneer ik de verdachte kan zien, en mijn visitekaartje overleg, dan zullen die brave politie-beambten hier buigen als een knipmes, daarvan kun je verzekerd zijn.

Raffles bleek het goed ingezien te hebben, want op het zien van het fijne ivoorwitte kaartje, werd de commissaris zeer beleefd, liet de arrestant halen, en zei:

— Deze heer is Lord Palmhurst, die je misschien van dienst kan zijn, MacMillan. Antwoord hem naar waarheid, het is in je eigen belang.

MacMillan bromde iets onverstaanbaars, en keek Raffles wantrouwend aan.

Deze begon vriendelijk:

— Moet er niet voor je dochter gezorgd worden, vriend?

— Die kan best voor zichzelf zorgen! riep de man ruw uit, terwijl zijn ogen vlamden. Laat die meid maar lopen; — zij weet wel waar Abraham de mosterd haalt.

— Maar nu zij is geheel alleen

op de hoeve.

— Wat zou dat? Zij is zo vaak alleen geweest sedert de dood van mijn vrouw, misschien zelfs wat al te veel.

— Kalm aan, vriend, maak je niet zenuwachtig. Commissaris, wilt u toestaan dat ik hem een sigaret laat opsteken om te kalmeren?

De commissaris wilde een tegenwerping maken, maar Raffles keek hem op zulk een zonderlinge, strakke wijze aan, dat hij als bij intuïtie toestemmend knikte. MacMillan zag men nooit zonder pijp of sigaret en het gemis aan tabak in die anderhalve dag, was voor hem een bijna ondragelijke ontbering geweest.

Hij stak dus gretig de hand uit naar de sigaret, die Raffles hem toereikte, nam ook met bevende vingers het luciferdoosje aan en stak er met een zucht van welbehagen de brand in.

Raffles sloeg hem een ogenblik zwijgend gade, nam de lucifers weer in ontvangst, stak ze in zijn zak en vroeg niet onvriendelijk:

— Smaakt het, en voel je je nu wat kalmer?

— Ja, mylord, dank u wel. En vertel u mij nu eens, denkt u dat u mij hieruit kunt halen? Ik wil hier uit... uit dat stinkhok.

Vóór Raffles iets kon zeggen, zei de commissaris kwaad:

— Breng de vent weer weg, agent. U bent immers met hem klaar, mylord.

— O ja, commissaris, antwoordde Raffles met een blik op de gesloten deur waarachter MacMillan verdwenen was. Als ik u een goede raad mag geven, laat het onderzoek met volle kracht voortzetten, maar in andere richting, want deze man heeft er niets mee uitstaande. Ik ben u zeer verplicht voor uw inschikkelijkheid, en ik heb de eer u te groeten.

Niet zodra stonden de beide vrienden weer op straat, of Brand vroeg verbluft:

— Edward, ik begrijp er geen steek van. Wat heeft dit alles voor doel gehad? Waarom wilde je die MacMillan met alle geweld zien? En waarom ben je na twee of drie minuten weer heengegaan?

— Wel — toen had ik gezien wat ik zien wilde.

— En wat was dat dan wel?

— Of hij mijn doosje lucifers met de rechterhand zou aannemen, amice. Hij deed dat en hij stak ook de sigaret op de normale wijze aan — de lucifer met zijn rechterhand aanstrijkend. Dat zou iemand die links is nooit doen. En de moordenaar, Charles, de man die Doherty dood stak, was links.

HOOFDSTUK V

DE BUTLER

Brand bleef midden op het dorpspleintje staan en herhaalde toonloos:

— Links? Hoe kon je dat zien aan een schaduw?

— Wel, Charles, de gedaante bevoog zich natuurlijk, toen hij eenmaal de hand had opgeheven in de richting van zijn slachtoffer, dat wil dus zeggen naar het venster toe, en ik durf er een eed op doen, dat hij het mes in de linkerhand hield, al erken ik dat mij dit uren geleden is tebinnengesloten.

— Maar het mes — het mes dat gevonden is in de kamer? hield Brand vol.

— Ongetwijfeld, is dat niet zo gemakkelijk op te lossen, en des te interessanter zal het zijn om daar een poging toe te ondernemen.

— Ga je mee, want ik wilde je voorstellen het vertrek waar de moord is gebeurd, eens nader te onderzoeken.

— Natuurlijk... heel gaarne zelfs, maar ik vrees, dat dat niet zo gemakkelijk zal gaan als het bezoek op het politiebureau. Het kasteel zal wel bezet zijn door de politie.

— Dat geloof ik niet. Voorlopig is het een zaak van Balbriggan en dat plaatsje heeft werkelijk niet zoveel agenten te missen. De kamerdeur zal natuurlijk worden bewaakt, — maar journalisten dringen letter-

lijk overal binnen, niet waar? En ik meen mij te herinneren dat er bij jouw voorraad paperassen nog een paar voortreffelijke nagemaakte perskaarten zijn. Gelukkig is de zaak niet zo algemeen bekend, en veel collega's zullen wij niet ontmoeten. Verder zullen wij de weg door de kelders volgen, zoals in die noodlottige nacht. Het is weliswaar een omweg, maar de ingang van het hol is nu droogvoets te bereiken, en wij behoeven ons niet aan het tuinhek te laten wegsturen...

Meer dan een vol uur kwamen Raffles en Brand op dezelfde wijze als op die bewuste nacht Balrothery Castle binnen.

Op hun weg naar de werkkamer kwamen zij geen sterveling tegen en pas in de gang die er langs liep, troffen zij een agent, die zeer onder de indruk was van de twee perskaarten, en die niet het minste bezwaar maakte de deur voor hen te openen, vooral nu het lijk van de vermoorde enige uren tevoren, nadat de nodige foto's waren gemaakt, en de dokter de dood had geconstateerd, van politiewege naar het lijkenhuisje was vervoerd.

Voor het overige was er volstrekt niets in de kamer aangeraakt. Voor een der vensters stond het massieve schrijfbureau, — met de vloeligger doordrenkt van bloed er nog op.

De omgevallen bloemenvaas lag nog altijd op de vloer, in drie grote scherven gebroken, in een plas water.

Men had de deur met een paar planken voorlopig weer hersteld en de twee mannen waren dus geheel alleen en onbespied.

Brand begon dadelijk op zachte toon:

— Volgens jouw mening was de moordenaar links. Ik wil het onmiddellijk aannemen. Maar zou de geneesheer dat niet aan de steek gezien hebben?

— Hij zou dat stellig hebben gezien, als de dodelijke steek maar niet juist in het midden van de halswervels was toegebracht. In dat geval doet het er natuurlijk heel weinig toe of de man die toestak rechts is of links. Maar nu de hoofdzaak!

Raffles bekeek aandachtig het blad van het schrijfbureau. Het venster stond nog altijd wijd open. Het was duidelijk dat iemand, die door dat venster was ontsnapt, noodzakelijk eerst op het bureau had moeten stappen. Er heerste grote wanorde op het bureau, maar afdrukken van voeten waren niet te zien.

Raffles maakte Brand hierop opmerkzaam en zei nadenkend:

— Zelfs als de moordenaar door dit raam was ontkomen, zou men zich toch afvragen, hoe het komt dat er geen spoorje aarde of opgedroogde modder op dit bureau te zien valt — tenzij men aanneemt dat de moordenaar onder de bewoners van het kasteel moet worden gezocht.

Brand keek verrast op en zei fluisterend:

— Maar wie zou dat dan geweest zijn?

— Ik denk daar ineens aan de schim, die wij die nacht zagen in de gang, zei Brand zachtjes. Beiden geloofden wij toen aan een spel van de maan, met de toppen van de bomen.

— Wij zullen ons dus vergist hebben, amice. Het is een mens geweest

en hoogstwaarschijnlijk de moordenaar. Het is nu de vraag, hoe hij het vertrek kon binnendringen, terwijl de deur toch van binnen gesloten was, zoals de butler pertinent verzekerde.

Nog terwijl hij sprak was Raffles begonnen de wanden van de kamers nauwkeurig te onderzoeken, maar waar hij ook klopte, hij vond aanvankelijk niets. Nergens klonk de muur hol. Toen trok een zware oud-Hollandse kast zijn aandacht. Het was een van die kostbare, ouderwetse meubelen, zo massief, dat minstens vier man nodig zouden zijn om die kast te kunnen verplaatsen.

Een sleutel stak in het slot, en Raffles kon de deur openen. Er speelde een glimlach om zijn lippen toen hij zich tot Brand wendde met de vraag:

— Hoor je het geluid dat deze deur bij het openen maakt?

— Geluid... Ik hoor helemaal niets, antwoordde Brand verwonderd.

— Precies... men mag niets horen. Daar heeft degene voor gezorgd, die deze deur, die, zoals je ziet, half verdeckte scharnieren heeft, die aan de binnenzijde zitten, moest gebruiken. Die scharnieren zijn ingevet met vaseline of een ander vet goedje. Het is dus niet te verwonderen, dat deze deuren volkomen geruisloos open en dicht gaan. Je ziet wat voor soort kas het is: links hangkast, rechts planken — op de planken liggen wat boeken, stoffig en ongebruikt, en de andere helft is leeg. Ik durf er alles onder te verwedden dat de moordenaar door dat schot daar is binnengekomen.

Brand was naderbij gekomen, en zag nu toe, hoe de vingers van Raffles vlug tastend aan alle kanten langs de binnenwanden van de kast gleden.

Plotseling, met een geluid niet harder dan een zwakke zucht, flapte het achterschot van de kast, om een onzichtbare spil, open. Raffles, die

onmiddellijk in de kast was gestapt, ging er dwars doorheen, en stapte een duistere rommelkamer binnen, die een klein, hoog aangebracht venster had, zodanig onder het stof bedekt, dat het daglicht er slechts spaarzaam in doordrong.

Brand was hem op de voet gevolgd, en keek verwonderd rond.

Het vertrek was niet veel meer dan een berghok, een rommelkamer, want er stond niets in dan een oude, houten schommelwieg, een overschot van een spinnewiel, een oude leunstoel met drie poten, een oud schilderij en wat koffers.

Dit hokje had een smalle deur, die ongetwijfeld moest uitkomen op dezelfde gang, waarop ook de deur van de werkkamer uitkwam.

De gedaante, welke de twee mannen die nacht in de gang hadden gezien, was dus waarschijnlijk hier door binnen gekomen.

Raffles onderzocht het deurslot en bevond dat ook dit sporen vertoonde van vet.

Toen viel zijn oog op een zeer smalle boogvormige opening, die zich in een hoek van het hokje bevond, en waar een eveneens zeer smalle trap bleek te beginnen, die omhoogvoerde.

Raffles ging er aanstonds op toe, en was de trap al op, nog vóór Brand het besef had, hem te volgen. Daarboven scheen het stik donker te zijn, want hij zag hoe Raffles zijn zaklamp aanknipte en hem bij het licht daarvan wenkte.

Zo snel hij kon voegde Brand zich bij hem en toen Raffles zijn lamp uitdoofde bemerkte hij al spoedig een smalle lichtkier, en hoorde even later het zachte kraken van houtwerk.

Een smal deurtje schoof opzijde, en zo kreeg Brand tot zijn grote verrassing een kijkje in een eenvoudig, maar degelijk gemeubeld vertrek, dat door een enkel, vrij groot raam, verlicht werd.

Er stond een ijzeren ledikant, met koperen knoppen, een tafel met ge-

draaide poten, een gemakkelijke, ouderwetse leunstoel, terwijl aan de wanden enige van die merkwaardige oude portretten hingen van ongeveer driekwart eeuw geleden, waarvan de originelen allen als druppels water op elkander schijnen te lijken, met bakkebaarden, een stereotiepe glimlach, een scheiding in het haar, een zwarte pandjesjas, en wier linkerhand onveranderlijk in hun borst steekt, terwijl de rechter geplaatst is op een afgeknotte marmeren zuil van geschilderd hout.

De ogen van Raffles schitterden van belangstelling, toen hij op een van die portretten keek naar de heer die daarop stond afgebeeld in de onvermijdelijke Napoleonhouding, en vroeg toen zacht aan Brand:

— Weet je wie dat is?

— Neen... ik moet zeggen... begon Brand aarzelend.

— Natuurlijk... je kunt het ook niet weten, Charles, want je hebt hem nog niet gezien. Het is de butler, dat wil zeggen, een butler met bakkebaarden, en spanbroek en soupieds. Om kort te gaan, het is de vader van Hastings, de tegenwoordige butler. Wij zijn hier in zijn kamer.

Brand maakte een beweging van schrik en fluisterde:

— Als wij verrast werden...

— Daarvoor zullen wij op dit uur van de dag wel niet bang hoeven te zijn, zei Raffles even zacht. Hastings zal wel beneden in het huis zijn.

Hij stond even aan de deur te luisteren en knikte geruststellend.

Brand had intussen eens rond gekeken, en hernam:

— De ontdekking van die sluipweg zou er op wijzen, — dat die Hastings de dader moet zijn. Welk motief kan hij gehad hebben?

— Dat zou moeten worden nagegaan, Charles. Overigens — voor mij staat het volstrekt niet vast, dat Hastings de moord bedreef. Deze gang kan nog bij anderen bekend zijn geweest. Verder moet je niet

vergeten dat de butler een man is van een jaar of zestig, tamelijk zwaarlijvig en ietwat rheumatisch. De schim echter die wij in de gang zagen voorbij flitsen, deed dat met een vlugheid die moeilijk overeen is te brengen met de lichamelijke toestand van Hastings. Ik geloof veeleer dat de dader jong, sterk en lenig is geweest. Intussen moet ik erkennen, dat het wel zeer vreemd is, dat men van zijn kamer gebruik schijnt te hebben gemaakt als uitvalspoort. Wij mogen ons hier niet al te lang ophouden, want de agent voor de deur kon wel eens argwaan krijgen door de stilte daarbinnen en een kijkje willen nemen.

— Nog één opmerking voor wij teruggaan, zei Brand. Waartoe behoefde de dader van deze sluipgang gebruik te maken als er een gangdeur met het rommelhok in verbinding staat?

— Ik zeg ook niet dat hij langs deze weg gegaan is, amice, ik zeg alleen dat hij die weg heeft moeten kennen want hij is stellig een paar maal in het rommelkamertje geweest en heeft dus ook de trap ontdekt. Dit geheime houten schot sluit niet goed meer en de kier schijnt altijd zichtbaar te blijven. Je ziet dat het aan deze kant met gewoon behangspapier is beplakt. Verder geloof ik niet, dat hier nog iets bijzonders valt te ontdekken.

Nog even liet Raffles zijn blikken in het rond gaan, over het keurige toiletgarnituur, dat zonderling afstak tegen het vrij simpele meubilair, over de uitstekende kieren, die keurig over de knaapjes hingen, over een paar met bont gevoerde pantoffels, en er kwam een peinzende uitdrukking op zijn gelaat.

— Die Hastings schijnt van weelde en van dure dingen te houden, fluisterde hij met de ogen half gesloten. Ik weet niet hoe het komt, maar ik houd niet van zijn bolbleke, uitgestreken tronie.

Hij stond nog even te luisteren aan de gangdeur, onderzocht of deze

gesloten was, knikte eens, en aanvaardde toen de terugtocht.

Brand kon het muurschot gemakkelijk achter zich dicht trekken en zij stonden weer in het donker.

Snel gingen zij de trap af, kwamen in het berghokje, stapten de kast in, en verlieten deze weer aan de zijde van de werkkamer.

En wel was het geluk hun gunstig, want nauwelijks had Raffles het geheime vak gesloten of er werd op de kamerdeur geklopt, en de stem van de agent klonk:

— Heren, ik word aanstonds afgelost en u zult nu wel gereed zijn met uw onderzoek.

— Wij zijn klaar! antwoordde Raffles met luide stem, haastig zijn blocnoot en vulpen tevoorschijn haulend.

Juist toen zij het vertrek verlieten, kwam Hastings aanlopen, die hen wantrouwend en verwonderd opnam. De man was bleek, en Brand meende te zien, dat zijn dikke handen beefden.

— Die twee heren zijn journalisten van de « Times » legde de agent een beetje verlegen uit. Zij zijn in het vertrek geweest, waar... de moord gepleegd is.

— Wie heeft de heren binnengelaten? vroeg de butler die geen oog van het gelaat van Raffles had afgewend.

— Wij vonden de deuren open, antwoordde Raffles onverschillig en bedenk wel, dat er voor een journalist geen hinderpaal mag bestaan. Ik zou u wel gaarne even willen spreken, Hastings.

— Daar heb ik nu geen tijd en geen gelegenheid voor, zei de butler kortaf. Wat er te vertellen valt, heb ik al aan de politie medegedeeld.

Raffles tikte met zijn pen op de blocnoot, en zei:

— Nu, misschien komt ge nog wel op dat besluit terug, Hastings. Ziet gij, een journalist is altijd nog veel nieuwsgieriger dan de strengste commissaris van politie kan zijn. Apropos, wat hebt gij daar een

prachtige parel in uw das, een waar juweeltje.

Het leek bijna onmogelijk, maar Hastings werd nog bleker, mompelde iets onverstaanbaars, en wendde zich toen zonder een woord te spreken af.

— Nog een ogenblikje! riep Raffles hem na. Misschien wilt ge mij wel zeggen wat er nu in dit huis gaat geschieden. Blijft Lady Donabate het kasteel bewonen?

— Voorlopig wel, maar deze vleugel zal worden afgesloten.

— En — blijft gij bij haar in dienst?

— Natuurlijk — waarom niet?

Plotseling draaide Hastings, die weg wilde gaan, zich weer naar Raffles om, en zei, vallend over zijn woorden, en met ronde, vuurrode vlekken van drift op zijn pafferige wangen:

— Ik zou u raden ons hier niet langer lastig te vallen. Gij moet hier op een zonderlinge, onrechtmatige wijze zijn binnengedrongen. Wij hebben hier geen journalisten nodig. Ik verzoek u, en ik spreek zeker ook uit naam van malady, dit huis zo spoedig mogelijk te verlaten. Wij hebben hier geen potkijkers van node.

Raffles bleef doodkalm.

— Waarschijnlijk herinnert gij u, zei hij, dat die krantenmensen, die lastige persmuskieten, wel eens ontdekkingen doen, die aan de politie verborgen zijn gebleven. Maar ik zal u niet langer met onze tegenwoordigheid lastig vallen, tenminste niet voor het ogenblik. Later, zult gij wat toeschietelijker zijn, hoop ik. Nog deze ene vraag: Zijt gij voor uw persoon overtuigd dat Joe MacMillan uw meester heeft gedood?

— Als hij het niet gedaan heeft — wie zou het dan hebben moeten doen? riposteerde Hastings.

— Inderdaad zo is het, riep Raffles met voorgewende bewondering. Als de een het niet gedaan heeft moet de ander de dader zijn. Nu, ik wil u wel in vertrouwen zeggen Hastings, dat ik aan de schuld van die oude pachter niet geloof. Mijn verdenkingen gaan in een heel andere richting. En ik denk dat het niet zo lang zal duren, of MacMillan zal het cachot kunnen verlaten, al werd honderdmaal zijn mes in die kamer daarginds gevonden.

Onder het spreken waren de drie mannen langzaam opgelopen en nu aan het einde van de gang, buiten het gehoor van de agent, die juist werd afgelost door een collega.

— Als gij die trap daar afgaat, komt gij aan een deur, die in het park uitkomt, zei Hastings. Het hek aan de straatweg is geen tien minuten daar vandaan.

De twee vrienden namen hun hoed beleefd af, daalden de trap af, liepen naar de deur, waar Raffles zich nog eens omkeerde, en zag hoe de butler hen nakeek.

Pas toen zij enige tijd in het park wandelden, begon Brand:

— Hoe kon je er toe komen, die man je verdenkingen toe te vertrouwen? Hij is nu gewaarschuwd, hij zal zich in acht nemen, zijn wantrouwen is gewekt.

— Daar was het mij juist om te doen, Charles, zei Raffles rustig. Want het eerste dat die kwibus met zijn pafferige wangen zal doen, is, zich in verbinding te stellen met de dader, die hij vast en zeker kent, want van zijn praatje dat hij uit zijn slaap werd opgeschrikt door de doodskreet van zijn meester, is geen woord waar. Hij was klaarwakker en half gekleed — en hij weet wie de misdaad pleegde, of ik wil mijn hele leven geen vinger meer uitsteken naar een brandkast.

HOOFDSTUK VI

KLEINE DORA

Van dat ogenblik af geschiedde er niets in en om het kasteel of het werd zorgvuldig waargenomen. Diezelfde ochtend kwamen er nog meer journalisten, die door de woedende butler of door de huisknecht onverrichterzake werden weggezonden.

Omstreeks elf uur verscheen Hastings in het park, aan een klein zijhek, dat niet meer scheen te worden gebruikt, en dat zich in de lange muur bevond, welke het kasteelpark omringde. Hij bleef daar geduldig een kwartier wachten, totdat er een boerejongen kwam aanfietsen, die daar van de butler iets in ontvangst scheen te nemen, dat er uitzag als een klein briefje.

Deze jongen werd even later midden op de eenzame landweg achterhaald door een auto, waarvan de bestuurder zo onvoorzichtig reed, dat de angstig geworden jongen, om te voorkomen, dat hij zou worden overreden, gedwongen was, eerst over de wegberm te rijden, en toen een duikeling maakte in de greppel, met fiets en al. De chauffeur, die het ongeluk, dat zo buitengewoon goed afgelopen was, veroorzaakt had, stopte direct, de twee inzittenden stapten uit, de dodelijk ontstelde knaap werd op zijn benen gezet, hij werd door vlugge en behendige vingers van alle kanten betast, en toen hij weer wegreed met hele rib-

ben en erg in zijn nopjes met een gift van vijf shilling, toen had hij het briefje van de butler in een andere zak, dan waarin het oorspronkelijk had gezeten. Maar zo'n jongen, nietwaar, denkt daar verder niet over na.

In dat briefje had gestaan: « Vanavond acht uur bij je thuis. Zeer dringend. H. ». Het adres luidde: « Norton Blake ».

Wéér een uur later wisten Raffles en Brand vrij nauwkeurig, wie en wat Norton Blake was. Een jong ingenieur, die op dit ogenblik geen werk had, maar op het punt scheen te staan, een aanstelling te krijgen bij een grote fabriek. Hij woonde geheel alleen bij eenvoudige mensen, ergens in een stil straatje van Balbriggan. Hij was een stille, in-zichzelfgekeerde jonge man. Hij kwam nooit in een café, en zijn enige uitspanning bestond in het maken van lange wandelingen in de omgeving.

Een maand of vier geleden was hij herhaaldelijk op het kasteel geweest, waar men zijn hulp had ingeroepen bij het aanleggen van een Nortonput.

Toen zij dit alles wisten, luncheden de beide vrienden in het hotel « De Vergulde Zwaan » en trokken dadelijk daarna er weer op uit, om zich naar het huis van de pachter Joe

MacMillan te begeven.

Zij waren het reeds tamelijk dicht genaderd, toen Brand op zachte toon de opmerking maakte:

— Welk een zonderling lugubere indruk maakt dat huis toch, met zijn laag, geweldig groot dak en stompe schoorsteen, zijn kleine vensters en zijn grauwe muren.

— Het maakt inderdaad een indruk van grote eenzaamheid en verlatenheid, Charles. Het lijkt alsof het geheel onbewoond is, en dat kan ook bijna niet anders. Na de dood van zijn vrouw heeft MacMillan alleen maar een oude huishoudster bij zich geduld die even vóór het middagmaal vertrok. Natuurlijk waren er nu en dan gehuurde krachten, maar die zag men zo goed als nooit op de hoeve, en zij kregen hun middagmaal in een afzonderlijke schuur. Er waren er trouwens nooit meer dan drie of vijf in het drukste van de oogsttijd. In de laatste tijd echter moet MacMillan de hoeve en de landerijen nogal hebben laten verwaarlozen.

— En zijn dochter?

— Dora hielp de huishoudster bij haar werk, bijna even stil en in zichzelf gekeerd als haar drankzuchtige vader.

Raffles was nauwelijks uitgesproken, of de deur van de hoeve ging heel langzaam open, en het meisje over wie zij spraken, kwam te voorschijn.

Zij was in het zwart gekleed alsof zij in de rouw was en des te bleker leek daardoor haar marmewit gezichtje.

Het was duidelijk dat zij de twee mannen niet zag, die half achter het dichte struikgewas aan de weg waren verborgen.

Langzaam bewoog zij het hoofd naar links en naar rechts en zette zich toen neer op de ruwe bank, die naast de deur stond en zat daar in het niet voor zich uit te staren.

Nauwelijks hoorbaar fluisterde Brand:

— Zij ziet er uit als een slaap-

wandelaarster, als iemand die in tranche is.

— Je hebt gelijk; — het is zeer vreemd. Toch is zij vroeger een vrolijk kind geweest, naar men zegt. Opgewekt en vol liefde voor mensen en dieren. Er moet zich in haar leven iets hebben voorgedaan, dat daarin verandering bracht. Staat het in verband met de misdaad? Niemand kan het zeggen, maar het zou mij niet verwonderen, ook al ben ik bijna overtuigd dat haar vader de moord niet heeft gepleegd.

Brand wilde iets zeggen, maar een plotselinge greep van Raffles naar zijn arm, deed hem zwijgen.

Hij voelde zich terzijde trekken, en neerbuigen achter het struikgewas.

— Wat is er? vroeg hij zacht.

— Kijk daar eens, antwoordde Raffles, door de takken heenwijzend naar het smalle pad, dat van de tegenoverliggende zijde op de voordeur van de hoeve toeliep.

Er naderde langs dat pad een jonge man met brede schouders en zeker zes voet lang, met gebogen hoofd en langs het lichaam neerhangende armen.

Hij moest het meisje al hebben gezien, maar hij verhaastte zijn schreden niet. Het leek integendeel alsof hij aarzelde.

Dora MacMillan moest echter de voetstappen hebben gehoord, want zij hief het hoofd op, zag de jongeman, slaakte een zachte kreet, kwam wankelend overeind, met uitgespreide armen, en toen klonk het als een noodkreet:

— Norton! O, Norton!

Maar ook na deze uitroep, die klonk als uit de mond van een drenkeling, spoedde de jongeman zich niet vlugger voort.

Het meisje vloog naar hem toe, sloeg haar armen om zijn hals en toen, waarschijnlijk omdat hij roerloos bleef staan, onbeweeglijk als een beeld, gleden zij plotseling langs zijn lichaam af en barstte uit in een wanhopig snikken, aan zijn voeten

geknield liggend, terwijl haar tenger lichaam schokte.

Een ogenblik keek Norton Blake met een starende blik in zijn ogen op haar neer, bukte zich en hief haar op, en toen, even onverwacht als plotseling barstte de jongeman eveneens in snikken uit, hetgeen Brand tot in zijn ziel ontroerde.

— Wat bezielt die twee? fluisterde hij Raffles in het oor.

— Ik geloof dat ik het weet, Charles, — ik heb althans een zeer vermoeden dat het met de moord in verband staat, antwoordde Raffles ernstig. Die twee hebben elkander lief, dat is duidelijk, of tenminste, zo was het vroeger. Maar op het ogenblik zien zij er uit alsof zij doodongelukkig zijn.

— Ongelukkig? Als ik ooit een tragischer beeld heb gezien van wanhoop en ellende dan weet ik niet meer wat echte wanhoop is. Het snikken van die man gaat je door merg en been. Zouden wij niet wat voor hen kunnen doen?

— Neen, Charles, — die man is niet te helpen, niet meer door mensen althans, gaf Raffles op mistroostige toon ten antwoord.

Dora was opgestaan, en de jongeman hield haar nog altijd bij de ellebogen vast met zijn hoofd achterovergebogen, terwijl de tranen hem over de wangen stroomden, kreuwend als een gewond dier.

Langzaam gingen beiden het huis binnen, hij met zijn arm om haar schouders geslagen.

— Begrijp je er iets van, Edward? vroeg Brand, toen de deur van het huis achter hen dicht was gegaan.

— Ik weet het natuurlijk niet zeker, maar ik geloof wel, dat ik er iets van snap, Charles, althans een groot gedeelte. Als Norton Blake niet zelf de moordenaar is, dan weet hij tenminste wie het wel was.

— Ik kan het mij niet voorstellen, hij ziet er niet uit als een moordenaar, zei Brand.

— Hij ziet er ook niet naar uit, maar op het uiterlijk kan men maar

zelden afgaan. Er zijn genoeg voorbeelden van gifmengers die een half dozijn mensen uit de weg hebben geruimd en die er uit zagen als goedmoedige ouderlingen of kosters die met het zakje rondgaan. Daarentegen zijn er mensen geweest met een ongunstig, afstotend, maar met een groot, edel hart en die honderduizenden hebben weggeschonken.

— Laten wij eens proberen dichterbij te komen, Charles, en zien of wij een blik kunnen werpen in het binnenste van dat huis, zonder dat wij gezien worden.

Dit was minder moeilijk dan het aanvankelijk leek, want even verder begon een hoge ligusterheg, die langs de gehele zijgevel liep, zich dan omhoog in een rechte hoek, het erf afsloot, en verder reikte zover het oog kon zien.

De twee mannen slopen er achter voort, tot zij de achterzijde van het huis te zien kregen en daar vonden zij een laag hekje, dat geheel gemakkelijk was te openen.

Zij gingen voorzichtig naar binnen, maar geen levende ziel vertoonde zich. Men kreeg de indruk alsof het huis was uitgestorven, en toch waren daarbinnen twee jonge mensen in opperste zielenood, aan de rand van vertwijfeling.

De twee vrienden slopen op de witgekalkte achtermuur toe, die een deur had met twee vensters ernaast.

Een daarvan stond aan, en Raffles behoefde het maar open te duwen, om in huis te komen. Het volgende ogenblik stonden zij stil te luisteren, maar hoorden niets.

Op de punten van hun voeten gingen zij naar de enige deur die het vertrek rijk was, kwamen zo in de keuken, en stonden even later in de gang.

Nu pas hoorden zij enig gerucht, het was het erbarmelijke kermende snikken van een vrouw, afgewisseld door korte woorden van een mannetem.

Het geluid kwam van de zijde der aangrenzende kamer,

In de wand bevond zich een luikje, zoals men die in grote hoeven wel meer aantreft en die bestemd zijn om het in de keuken bereide eten voor het gezin en voor de landarbeiders naar het grote woonvertrek door te geven.

Onhoorbaar lichtte Raffles het luikje niet hoger op dan een centimeter, en hield het in die stand door er een lucifers doosje onder te zetten.

Hij kon nu gemakkelijk een deel van het vertrek overzien, en Brand kon zelfs naast hem gaan staan en eveneens kijken naar het toneel van menselijke ellende, dat zich voor hun ogen afspeelde.

Het meisje zat op een stoel bij de tafel, en had haar hoofd op de armen gelegd, terwijl zij snikte alsof haar hart zou breken.

Norton stond bij de tafel, met een somber gelaat, en met gebalde vuisten.

— En tóch zou ik het wéér doen, als het moest, tien keer, honderd keer, zei hij met oopen geklemde tanden. Neen, ik heb er geen spijt van — ik denk zelfs niet meer aan

de daad zelf, want, ik kan alleen maar denken aan dat afschuwelijke, onherstelbare, dat geschied is met het liefste, dat ik op deze aarde bezit. Mijn kleine, frisse bloem, vertrap in het stof en onteerd. Als hij honderd levens had gehad, zou ik hem ze allen hebben ontnomen.

— O stil, Norton, om 's hemelswil stil, riep het meisje, eensklaps het natbeschreide gelaat opheffend. Ik kan je zulke dingen niet horen zeggen. Had je mij maar nooit leren kennen!

Zij kon niets meer zeggen, begon te wankelen, en zonk met een diepe zucht op haar stoel.

Norton keek angstig rond, zag een karaf water en schonk daarvan een glas vol, dat hij het meisje aanreikte.

De twee mannen achter het luikje hadden elkander onwillekeurig aangekeken.

Zij wisten genoeg. Zelfs al had Norton zo even niets gezegd, — hij had zijn schuld onweerlegbaar aangetoond, want hij had het glas met de linkerhand volgeschonken.

HOOFDSTUK VII

AARDSE EN BOVENAARDSE GERECHTIGHEID

Het meisje had een paar slokjes gedronken en leunde als uitgeput met haar hoofd tegen de borst van de jongeman, die heel zacht kreunde, als een dier, dat, zwaar gewond, gaat sterfen in een afgelegen hoek.

Voor Raffles en Brand was het, alsof eensklaps de laatste sluier verscheurd was, die het sombere geheim van Balrothery Castle nog verborg.

Het jammerlijk treurspel was te volgen van de oorsprong af — de laaghartige daad van een wellusteling die over zijn pachters nog meent te kunnen beschikken als over lijfeigenen.

Over de pachters en over hun jonge, mooie dochters.

Norton had het gehoord, waarschijnlijk op een ogenblik dat hij in deze zelfde kamer was, hij had het eerste het beste wapen gegrepen, dat hem onder de handen kwam, het mes van de dronkaard, de vader van dat arme meisje, en hij was weggerend in de duisternis.

Het bleek, dat hij zijn oom, de butler Hastings, bij herhaling had bezocht, en op de hoogte was van de geheime doorgang.

Waarschijnlijk was de butler op de hoogte geweest, had hem misschien trachten te weerhouden en dit verklaarde dan, waarom hij zo vlug was aangekleed, en zo vlug ter

plaatse was, toen de doodscreet van de getroffen man had weerklonken.

Ieder onderdeel van het tafereel, kwam hun weer voor de geest. Het korte, verbeterd gesprek, het opstaan van Lord Doherty, de beweging van de hand naar de lade, het opheffen van de hand met de revolver — en het neerzinken van het grote lichaam in de stoel, terwijl de schaduw daarachter zich dreigend verhief.

Het briefje van de butler was nu ook verklaarbaar.

Hastings geloofde stellig, dat die twee zogenaamde journalisten te veel hadden ontdekt, en hij wilde zijn rampzalige neef gaan waarschuwen.

Juist hadden Raffles en Brand dit voor zichzelf uitgemaakt, toen er plotseling voetstappen klonken op de tegelvloer van het kleine gangetje, dat naar de voordeur leidde.

Het volgende ogenblik werd de deur geopend, en drie mannen traden binnen, waarvan twee in politie-uniform.

Het waren twee mannen van de dorpsgendarmerie, en de derde zag er uit als een detective, met zijn bolhoedje, zijn korte knevel, zijn koele, doordringende blik en zijn ruige wenkbrauwen.

— Ik dacht wel dat je hier zoudt zijn, Norton Bleke, zei de man in

burger aanstonds. Ik heb een arrestatiebevel, op beschuldiging van moord op Lord Doherty, en ik ben verplicht je te waarschuwen, dat van dit oogenblik af, ieder woord dat je zegt, tegen je kan worden aan-gevoerd.

Het meisje bleek als een dode, was opgesprongen, en klemde zich vast aan de jongeman, die onbewe-gelijk met gebogen hoofd was blij-ven staan.

— Neem mij dan ook mee, want ik ben de aanleiding geweest! riep zij schor, zich wanhopig aan hem vastklemmend. Hij deed het om... omdat ik...

De woorden stokten haar in de keel, en zij kon niet verder gaan. Haar krachten bleken uitgeput, en slap zonk het tere, kleine lichaam, langs de stoere leden van Norton op de vloer.

Hij beürde haar voorzichtig op, alsof hij iets heel breekbaars droeg, en bracht haar naar een ouderwetse rustbank.

Toen kwam hij langzaam terug, keek de rechercheur aan, en vroeg:

— Wie heeft een aanklacht tegen mij ingediend?

— O, ik geloof wel dat ik dat mag zeggen, dat heeft haar vader ge-daan. Het schijnt dat hij je gezien heeft die nacht. Vroeg of laat zou je dit toch moeten horen. Ben je bereid om zonder verzet mee te gaan?

— Dat zulk een laffe schurk de vader kan zijn van dit lieve, on-schuldige meisje, mompelde de jon-geman, het hoofd schuddend.

— Het ligt er nu eenmaal toe, Blake. Nog eens: — moeten wij je de boeien aandoen, of wil je rustig meegaan?

Norton haalde moeilijk adem.

Hij bedekte zijn gelaat met beide handen, en bracht er met moeite uit:

— Natuurlijk zal ik meegaan, maar ik heef bij de gedachte, dat ik haar hier alleen moet laten, met die dronkaard, die haar heeft ver-

kocht en versjacherd aan een wel-lusteling. Wat zal er van haar wor-den, nu ik haar niet kan helpen?

— Daar zullen wij voor zorgen, Mr. Blake! klonk eensklaps de stem van Raffles die het woonvertrek door de verbindingsdeur binnentrad, door Brand op de hielen gevolgd.

Een kort oogenblik heerste er stilte in het grote vertrek.

De rechercheur keek de twee vreemdelingen wantrouwend aan, en vroeg toen bars:

— Wonen de heren hier? Hoe zijt u hier binnen gekomen?

— Door de achterdeur, als gij dat weten wilt, antwoordde Raffles kalm. Zeg mij eens, Mr. Blake, gij zijt toch niet zeker van plan om mee te gaan met deze heren?

Vóór Norton kon antwoorden, riep de rechercheur op nijldige toon:

— Wat is dat voor een vraag?... Hij moet... hier is mijn arrestatie-bevel!

— Steek dat mooie papier maar weer in uw zak, zei Raffles steeds even bedaard. Hij moet volstrekt niet, — bij voorbeeld, als ik mij er tegen zou verzetten.

— Dat zoudt u toch niet wagen? riep de rechercheur stom verbaasd.

— Er valt niets te wagen, zei Raf-fles koelbloedig. Wij zijn met ons drieën, gij ook, maar wij beiden zijn gewapend, en ik zou u sterk aan-raden, geen enkele beweging te ma-ken die mij niet bevalt, want mijn vriend hier is kort aangebonden, en ik ook. Ben ik duidelijk geweest?

De rechercheur was verbleekt. Hij was maar een simpel dorpspolitie-man, en op het gebied van de mis-daad niet veel gewend.

Deze twee goed geklede heren waren hem volmaakt vreemd, maar nog veel vreemder was hem dit op-treden.

Wat de beide agenten betreft, het waren echte lompe kinkels, en een hunner stond zelfs hartelijk te la-chen, om het allergekste incident, dat hij stellig van plan was in zijn

stamkroeg aan zijn vrienden te vertellen.

De ander stond dom te grijnzen en de rechercheur begreep, dat hij zich in een precaire toestand bevond.

Waar bemoeiden die twee vreemde snoeshanen zich mee? en wat bewoog hun, die jongeman daar te beschermen?

— Maar voor den duivel — wat drijft u er toe, mij te beletten, mijn plicht te doen, en die man te arresteren? riep hij uit.

— Daar zijn verschillende redenen voor, antwoordde Raffles met overtuiging. Indien het dan al waar is, dat deze man het leven heeft benomen aan een ander, — er kunnen toch verzachtende omstandigheden zijn?

— Hij pleegde een sluipmoord! riep de rechercheur nijdig.

— Dat is niet waar. De ander was gewapend, hij heeft zelfs geschoten. Hij heeft zich dus kunnen verdedigen, want wij hebben het gezien, wij waren in het huis. En ook de butler moet het weten. Men moet die revolver gevonden hebben.

— Dat kan hij dan aan de politierechter zeggen en gij beiden kunnen het dan getuigen als ge wilt — misschien helpt het hem, maar nu moet ik hem arresteren, want dat is mijn plicht.

— Plicht of niet, ik zal Norton Blake in staat stellen te vluchten. Gij ziet dat ik daar eerlijk voor uitkom en ik heb middelen om mijn woord te houden. Binnen twee dagen kunt gij in Amerika zijn, Mr. Blake — met Dora.

Raffles had hem de hand op de schouder gelegd, terwijl Brand zogenaamd onbewust met zijn revolver speelde, en zei op hartelijke toon:

— Neem mijn voorstel aan. Ik zal u in staat stellen, gemakkelijk weg te komen en als er dan een straf moet zijn, laten wij het dan overlaten aan de goddelijke gerechtigheid om u te straffen.

— Ik dank u voor uw aanbod, maar ik kan niet vluchten, want hij, die vlucht, bekent schuld, en ik voel mij niet schuldig.

— Maar dat betekent een bijna zekere veroordeling, dat betekent, dat de naam van dat arme meisje in opspraak zal worden gebracht, en door het slijk gesleurd.

— En toch kan mij dit niet weerhouden. Ik wil niet vluchten.

— Maar ik zeg u nog eens: in twee dagen, neen in één enkele dag kan ik u naar Amerika brengen, en in veiligheid. Bedenk wel wat gij verwerpt. Ik bedrieg u niet — mijn middelen zijn onuitputtelijk. Waarom zou ik het langer verzwijgen; — als gij gaat, als gij durft te vluchten, dan zal het John Raffles zijn die u helpt.

— By Jove, ik had het al half en half gedacht, toen je sprak van die ene dag, zei de rechercheur, die er nog steeds bij stond. Maar bedenk wel waaraan je je blootstelt. Verzet tegen het openbaar gezag, bedreiging met geweld...

— Belemmering van een ambtenaar in de uitoefening van zijn functie, vulde Raffles ironisch de zin aan. Ik weet dat alles wel, maar het kan mij niet weerhouden. Ik kan nu eenmaal het denkbeeld niet verdragen dat deze jongeman in de gevangenis zou komen van wege een daad, die, zo deze al niet te rechtvaardigen, toch onder de gegeven omstandigheden alleszins begrijpelijk is.

Toen richtte hij zich hoog op, wendde zich als met moeite af, en zei met een klare stem:

— Sla toe, Norton, en morgen om deze tijd ben je met haar op een eenzame plek van de Verenigde Staten, waar je maar wilt, en ik zal je voldoende geld geven om te kunnen rondkomen totdat je een passende betrekking hebt kunnen vinden.

Het was duidelijk dat de jongeman een zware strijd met zichzelf voerde. Hij keek met strakke, brandende ogen naar het nog altijd be-

wusteloze meisje, dat met doodsbleek gelaat op de rustbank lag.

— Ik dank u voor uw aanbod, Mr. Raffles, maar ik moet het afslaan.

— Gij wilt een veroordelend vonnis trotseren?

— Alles wil ik liever trotseren dan te vluchten.

— Ge blijft dus bij dit voorne-
men?

— Onherroepelijk.

Een kort ogenblik was het stil, Brand had zijn revolver laten zakken. Toen zei Raffles, de hand vat-
tend van Norton:

— Hebt gij wel eens van mij ge-
hoord?

— Menigmaal.

— Vertrouwt gij mij?

— Ik heb u horen noemen als een
edel man met een groot hart.

— Zoudt ge mij dan genoeg ver-
trouwen, om mij te laten waken
over Dora MacMillan? Ik heb zeer
machtige relaties — in een geheel
andere sfeer, dan waarin ik leef. Zij
zullen voor haar zorgen. Zij kan
daar blijven zolang zij wil. In ieder
geval moet zij onttrokken worden
aan het gezag van haar dronken va-
der.

Het gelaat van Norton was plot-
seling verhelderd.

Hij drukte de hand van Raffles,
en zei:

— Ik vertrouw haar gaarne aan
u toe, zonder voorbehoud.

Een minuut later was de reche-
reur met zijn arrestant vertrokken.

Norton had het meisje op de ijs-
koude wangen gekust en een stom-

me blik gewisseld met Raffles.

Maar toen de rechercheur een uur
later terugkwam, na zijn gevangene
te hebben afgeleverd, toen vond hij
wel zijn twee agenten, maar zij wa-
ren hun revolvers kwijt en lagen
ieder in een hoek van de kamer,
op deskundige wijze gebonden met
gordijnkoorden en met een prop in
de mond...

Nooit heeft de arme rechercheur
kunnen ontdekken, hoe dit in zijn
werk was gegaan, want Raffles en
zijn vriend waren verdwenen en
naar het scheen voor goed.

Norton werd veroordeeld tot tien
maanden gevangenisstraf wegens
mishandeling met dodelijke afloop.

De butler getuigde voor hem, en
de jury was hem welgezind.

De dag na de uitspraak van het
vonnis was Dora MacMillan plotse-
link verdwenen; niemand wist
waarheen.

Dat wist alleen Raffles, die
haar met zijn vliegtuig binnen
enkele uren had overgebracht naar
een van zijn kleinste eilanden, waar
zij liefderijk werd opgenomen, in
een goed en vriendelijk gezin, dat
zich daar op verzoek van Raffles
had gevestigd om er een deel van
zijn goed verborgen schatten te be-
waken.

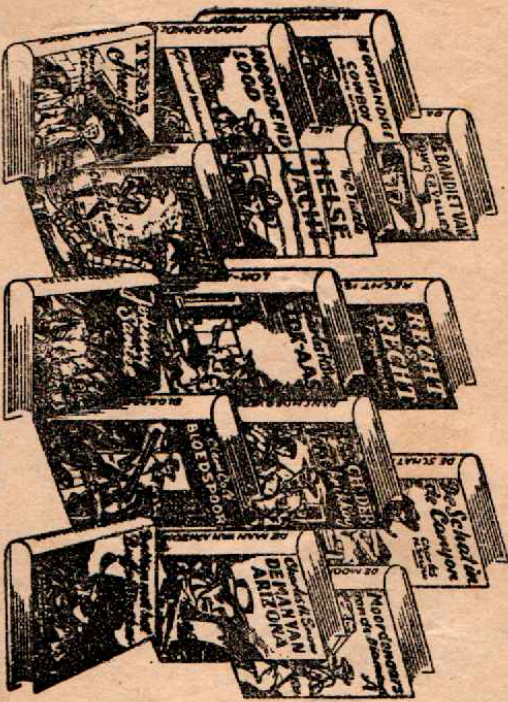
Een jaar daarna waren de twee
ongelukkige mensen, Dora en Nor-
ton met elkander verenigd op een
kleine plantage in Zuid-Carolina —
vast besloten een nieuw leven te
beginnen.

DE VOLGENDE AFLEVERING BEVAT

Onraad op de kust

Nieuwe WILD-WEST serie voor de helft van de prijs!!

15 BOEKEN IN LINNEN BANDEN MET FRAAI GEKLEURDE ONSLAGEN

betalbaar **5,-** of meer
met **1,-** per maand

- 1. Recht is Recht } beide door
- 2. De Opstandige Cowboy } Frank Warner
- 3. Moordenaars van de Diamond-A } door Denver Burdwell
- 4. De Bandiet van de Powder Valley } door Peter Fuld
- 5. Johnny Santee door Arthur Nealson
- 6. Halse Jacht door W. C. Tertz
- 7. Bloedspoor door Clem Colt
- 8. Ranch der Verschrikking } alle door
- 9. De Man met het Britse masker } Gladwell
- 10. Moordend Loed } Richerson
- 11. De Schat in de Canyons
- 12. De Man van Arizona } alle door
- 13. Lokas } Ch. H. Snow
- 14. Texas Sheriff
- 15. Diccera Heest

Alle boeken zijn in geheel linnen banden gebonden, groot formaat en voorzien van fraai gekleurde onslagen/totaal ruim 3000 pagina's. Deze boeken kosten **88,-50**. Nu slechts **44,-25**, desgewenst - zonder enige verhoging - betaalbaar met **5,-** of meer per maand. Na ontvangst van nevenstaande bon wordt de gehele serie direct aan u toegezonden.

BON Ondergetekende verzoekt te zenden de 15 Wild-West boeken. Serie 12

Het bedrag van **44,25** / de 1e termijn van **5,-** is heden overgemaakt / wordt incl. 40 cent voor retributiekosten bij ontvangst van de boeken betaald *

* Doorhalen wat niet wordt verlangd.

NAAM: _____

ADRES: _____

L. I.

LEIDSEGRACHT 103 - AIDAM-C.
Postrekening 60092 - Gem. Giro N 2266
Telefoon 67007